

Rughvete

Mer nøysom enn hvete - mindre nøysom enn rug

Dyrking av rughvete

Rughvete er mer nøysom enn hvete men mindre nøysom enn rug. Den har et godt rotsystem som gjør den brukbar på skarpere og næringsfattige jordarter. Skal en oppnå gode avlinger og utnytte potensialet, må likevel gjødsling og jordarbeiding følges opp, og gode arealer brukes. Rughvete overvintrer og dekker godt og har god evne til å konkurrere mot ugras.

Såtid

I områder med kortere veksttid (Hedmark, Oppland, Buskerud, Trøndelag) kan det være aktuelt å så fra 25. august til 1. september. Indre bygder langs Oslofjordfylkene, Mjøs-området og Romerike vil normalt såtidspunkt være fra 1.-10. september. I områdene med lengst veksttid (deler av Østfold, Vestfold, Agder) kan passende såtidspunkt være 5.-15. september. Tidlig såing øker behovet for soppbekjempelse om høsten. Ved sein såing går ned.

Såmengder

For å oppnå god avling vil det være riktig å øke såmengdene desto seinere en sår. Dette for å sikre et godt bestand, da spirehastighet og etablering går seinere ved lavere temperaturer. Det er ønskelig med ca 425 planter/m².

Plantebestand om våren

Selv om rughvete er en motstandsdyktig plante vil overvintringen variere, med soppangrep, snø og isdekke. Rughveten busker seg om våren, og kan kompensere for planter som har gått ut. Dersom utgangen er jevnt fordelt, vil åkeren allikevel kunne bli tett. Dersom det er sammenhengende partier med døde planter vil ikke åkeren kunne tette seg. Et plantetall på rundt 100 per m² (jevnt fordelt) vil ofte være tilstrekkelig til å gi god åker.

Gjødsling

Er det kom eller eng som forgrøde, kan det være behov for 2-3 kg N om høsten. Bruk i så fall en NPK for å få med litt fosfor og kalium. Etter forgrøder som potet, grønnsaker og erter kan nitrogengjødsling sløyfes. Nitrogenbehovet kan nå opp mot 15-18 kg/daa ved høyt avlingsnivå (beregnet ca 2,2 kg/N per 100kg avling). Vårgjødsling: 7-8 kg N, resten (8-10 kg N/daa) ved busking. Delt gjødsling reduserer legdepresset og gir mindre halmmengde. Ved alle gjødslinger vurderes vær, vekstforhold, utvasking, erfaring og avlingspotensial.

Vekstregulering

Vekstregulering må tilpasses vekst, gjødslings- og avlingsnivå. Ved tidlig behandling (BBCH 25-39) kan Moddevo/Moddus Start brukes. Fra BBCH 31-39 er Trimaxx aktuelt. Se FKs Plantevern-katalog.

Ugraskontroll

På arealer med lite ugras kan ugrassprøyting sløyfes hvis rughveten har overvintret godt. Se FKs Plantevern-katalog for midler og sprøyteplaner.

Soppbekjempelse

Det anbefales å sprøyte mot overvintringssopp der det er stabilt og langvarig snødekke og der det erfaringsmessig er stor fare for angrep av overvintringssopp. Store planter, høy såmengde og mye organisk materiale (ugras, spillkorn og halm) taler også for soppsprøyting. Anbefalt behandlingstidspunkt er begynnelsen av oktober mens det ennå er vekst i plantene. Se Plantevern-katalogen for aktuelle midler. Cappricia er noe mottakelig for gulrust. Rughvete er relativt lite utsatt for bladfleksjukdommer. Se Plantevern-katalogen for aktuelle midler.

Mjølauke

Rughvete blir mindre angrepet enn rug, men er mer utsatt enn hvete.

Avling

Rughvete på god jord gir høye avlinger. Rughvete er en nokså nøysom plante og gir brukbare avlinger også på skinnere jordarter,

Belcanto overvintrer godt og har høyt avlingspotensiale. Noe langt strå.

